

● *Ruim 13% gecertificeerd hout op de Nederlandse markt*

In opdracht van het ministerie van VROM heeft Probos een nulmeting uitgevoerd naar het in 2005 op de Nederlandse markt gekomen volume duurzaam geproduceerd hout. Hieruit bleek dat 13,3% van het totale Nederlandse houtverbruik was voorzien van een certificaat. Nog eens 22% van het hout was afkomstig uit gecertificeerd bos maar had geen certificaat.

Ruim 13% gecertificeerd hout op de Nederlandse markt

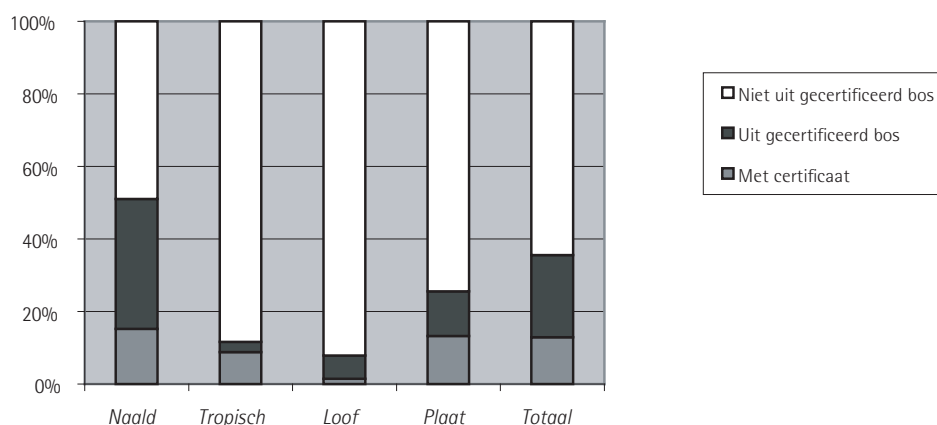
Aanleiding

In opdracht van het ministerie van VROM heeft Probos in beeld gebracht hoeveel duurzaam geproduceerd hout er in 2005 op de Nederlandse markt beschikbaar was. Dit onderzoek kan worden opgevat als een "nulmeting", omdat het ministerie de uitkomsten zal gebruiken voor het toetsen van haar beleid. Dit beleid is er onder andere op gericht het marktaandeel van duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt te vergroten. De Beoordelingsrichtlijn "duurzaam geproduceerd hout" (BRL) gaat in de toekomst bepalen welke boscertificeringssystemen door de Nederlandse overheid als duurzaam zullen worden bestempeld. Op dit moment is nog niet bekend welke systemen dat uiteindelijk zullen zijn. Het was voor VROM daarom belangrijk dat alle breed toegepaste boscertificeringssystemen, onafhankelijk of ze uiteindelijk als duurzaam zullen worden beschouwd, in de nulmeting werden meegenomen.

Duurzaam geproduceerd hout

In deze nulmeting is duurzaam geproduceerd hout als volgt gedefinieerd: "Hout en houtproducten (inclusief pulp en papier) die afkomstig zijn uit bos dat is gecertificeerd op basis van één van de volgende vijf boscertificeringssystemen: FSC, PEFC, CSA, SFI en MTCC". Binnen het volume duurzaam geproduceerd

Figuur 1. Het aandeel met certificaten het aandeel zonder certificaat (afkomstig uit gecertificeerd bos) per productgroep binnen het totale Nederlandse houtgebruik in 2005.

hout is onderscheid gemaakt tussen hout dat met een certificaat op de markt komt en hout zonder certificaat waarvan echter met zekerheid kan worden aangetoond dat het uit bos komt dat volgens één van de vijf hierboven genoemde boscertificeringssystemen is gecertificeerd.

Marktaandeel in 2005

In totaal is er in 2005 een volume van 844.000 m³ rondhoutequivalent (rhe) met een certificaat op de Nederlandse markt gebracht (tabel 1). Dat is 13,3% van het totale Nederlandse verbruik aan houtproducten (exclusief papier). Het totale volume duurzaam geproduceerd hout (dus hout met en zonder certificaat

uit gecertificeerd bos) bedroeg 2.299.000 m³ rhe, dat is 36,4% van het totale verbruik.

Helft gezaagd naaldhout is duurzaam

Tussen de productgroepen bestaan grote verschillen in de percentages hout die (met of zonder certificaat) afkomstig zijn uit gecertificeerd bos (figuur 1). Binnen het gezaagd naaldhout heeft al meer dan de helft (53%) van het op de markt gebrachte volume een duurzame herkomst. Dat is niet zo verwonderlijk, omdat een groot deel van dit hout uit landen komt waar 50 tot 90% van het bos is gecertificeerd.

Binnen de productgroepen gezaagd tropisch

Tabel 1. Het totaal volume duurzaam geproduceerde houtproducten (excl. papier) dat in 2005 op de Nederlandse markt is gekomen (in m³ rhe).

	FSC	PEFC	MTCC	CSA	SFI	Rest*	Totaal	In %
Totaal	Totale markt**						6.327.178	
	588.810	247.609	1.058	0	0	6.317	843.727	13,3%
	183.836	1.142.700	16.914	11.348	5.975	94.662	1.455.435	23,1%

*) De rest categorie bestaat uit het volume hout dat is opgegeven als geïmporteerd met Keurhout keur (incl. Gabon) en hout dat afkomstig is uit gecertificeerd bos, maar waarvoor door het bedrijf geen onderscheid is gemaakt tussen verschillende certificaten (bv. FSC/PEFC of SFI/CSA etc.)

***) De cijfers voor de "totale markt" zijn gebaseerd op de jaarlijkse Probos/CBS productie- en handelsstatistieken voor hout- en papierproducten.

hardhout en gezaagd gematigd loofhout is het aandeel met een duurzame herkomst veel kleiner (12%). Het lage aandeel duurzaam geproduceerd tropisch hardhout is volgens verwachting, omdat veel tropisch hardhout op dit moment nog uit niet gecertificeerde bossen komt. Het duurzaam geproduceerde tropisch hardhout wordt wel grotendeels (76%) met een certificaat geïmporteerd. Het lage aandeel gezaagd loofhout met een duurzame herkomst is opvallend. Dit hout is afkomstig uit landen waar grote arealen bos zijn gecertificeerd, dus zou te verwachten zijn dat er veel gematigd loofhout met een duurzame herkomst beschikbaar is. Een oorzaak voor het lage aandeel ligt mogelijk in het veelal beperkte aantal loofhoutzagerijen dat CoC is gecertificeerd in combinatie met een beperkte verwerkingscapaciteit. Een andere mogelijke oorzaak is een beperkte vraag uit de markt (o.a. meubelindustrie, interieur- en scheepsbouw, parketvloeren).

FSC belangrijkste houtcertificaat

Met een aandeel van 70% is FSC het belangrijkste certificeringssysteem (figuur 2a). PEFC volgt met een aandeel van 29%. Wordt gekeken naar het totale volume duurzaam geproduceerd hout met én zonder certificaat dat in 2005 op de Nederlandse markt is gekomen, dan is PEFC met een aandeel van 60% het belangrijkste systeem (figuur 2b). Eenderde van het totale volume duurzaam geproduceerd hout komt uit FSC-bos.

De marktaandelen van de andere certificeringssystemen zijn erg klein (tabel 2).

Herkomst niet altijd duidelijk

Uit de selectief uitgevoerde bedrijfsbezoeken is gebleken dat enkele bedrijven niet duidelijk aan kunnen geven of het door hen als duurzaam

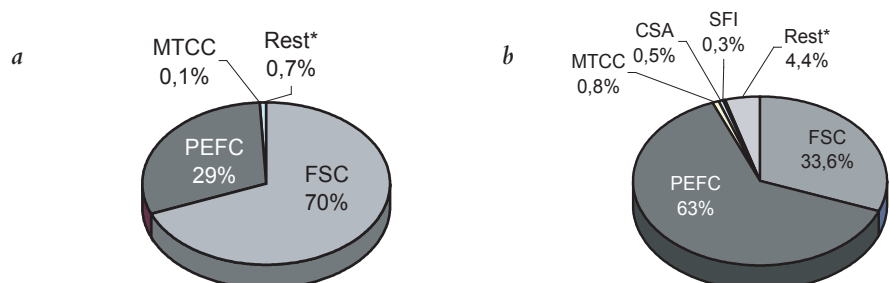
opgegeven hout daadwerkelijk afkomstig is uit een gecertificeerd bos. Het land van herkomst en/of de zagerij is vaak wel bekend, maar uit welk bos dit hout afkomstig is niet. Het CoC gecertificeerd zijn van een zagerij werd door enkele houthandelaren gezien als bewijs dat het ingekochte hout uit een gecertificeerd bos komt. Dit is echter alleen het geval als deze CoC-zagerij uitsluitend hout verwerkt dat afkomstig is uit gecertificeerd bos. De praktijk is meestal anders. Naast hout uit gecertificeerd bos verwerken deze zagerijen vaak ook hout uit niet gecertificeerd bos. Daarnaast wil het inkopen van het hout in bijvoorbeeld Finland of Zweden niet zeggen dat dit hout ook daadwerkelijk uit Fins of Zweeds bos afkomstig is. Door deze landen wordt immers ook rondhout geïmporteerd uit bijvoorbeeld Rusland en de Baltische staten.

Helpt grondstof Nederlandse papierproductie duurzaam

De Nederlandse papier- en kartonproducenten die zijn aangesloten bij de VNP hebben in 2005 863.000 ton houtpulp verwerkt. Deze houtpulp is voornamelijk als pulp geïmporteerd, slechts een gedeelte is geproduceerd uit rondhout en houtchips. Van de hoeveelheid houtpulp heeft Nederland (433.000 ton) een duurzame herkomst (tabel 3). De bedrijven geven aan dat 88% hiervan met een certificaat is geïmporteerd. Het belangrijkste certificeringssysteem is het belangrijkste systeem voor de papierindustrie.

Figuur 2a en b. Het aandeel van de verschillende certificaten op de Nederlandse markt voor respectievelijk duurzaam geproduceerd hout met een certificaat (a) en het totale volume duurzaam geproduceerd hout (b).

*) De rest categorie bestaat uit het volume hout dat is opgegeven als geïmporteerd met Keurhout keur (incl. Gabon) en hout dat afkomstig is uit gecertificeerd bos, maar waarvoor door het bedrijf geen onderscheid is gemaakt tussen verschillende certificaten (bv. FSC/PEFC of SFI/CSA etc.)

FSC-papier nog beperkt

Het beschikbare volume papier met een FSC-certificaat, dat in 2005 op de Nederlandse markt is gebracht, bestaat uit een in Nederland geproduceerd volume en een volume dat is geïmporteerd. De Nederlandse papierproducenten hebben in 2005 in totaal ca. 4.000 ton grafisch papier met FSC-keurmerk geproduceerd. Hiervan is 3.300 ton op de Nederlandse markt gebracht. De vijf Nederlandse FSC-CoC gecertificeerde papier-importerende bedrijven hebben in 2005 ca. 2.000 ton FSC gecertificeerd grafisch papier geïmporteerd en op de Nederlandse markt gebracht. Het totale volume grafisch papier met FSC-keurmerk komt daarmee op ca. 5.300 ton. Dit is een zeer gering volume als dit wordt vergeleken met het totale volume grafisch papier (excl. krantenpapier) dat in 2005 in Nederland is verbruikt (1.106.000 ton, bron CBS en VNP). Het aandeel FSC gecertificeerd grafisch papier is dan slechts 0,5%.

Conclusie

De door Probos uitgevoerde nulmeting heeft geresulteerd in een betrouwbaar beeld van het marktaandeel gecertificeerd hout en houtproducten. Het marktaandeel hout en houtproducten zonder certificaat, dat wel uit gecertificeerd bos komt is minder betrouwbaar.

Importeurs bleken niet altijd in staat de opgegeven herkomst van hun hout administratief te bevestigen. Het bedrijfsleven zal dit probleem moeten aanpakken, omdat dit bepalend is voor het behalen van hun doelstellingen. Het stimuleren van CoC-certificering is een goede oplossing. In dit onderzoek zijn de meest gangbare boscertificeringssystemen meegenomen. Uiteindelijk zal de BRL duidelijkheid verschaffen welke certificeringssystemen in ons

land als duurzaam gelden. Dit kan tot gevolg hebben dat bepaalde systemen, die in dit onderzoek als duurzaam zijn bestempeld, in Nederland niet als duurzaam worden beoordeeld. Dit kan betekenen dat het binnen dit onderzoek berekende percentage gecertificeerd duurzaam geproduceerd hout naar beneden moet worden bijgesteld.

Jan Oldenburger

Nico Leek

Tabel 2. Het procentueel aandeel per boscertificaat in het totale volume hout dat in 2005 in Nederland is verbruikt.

	Met certificaat	Uit gecertificeerd bos	Totaal
FSC	9,3%	2,9%	12,2%
PEFC	3,9%	18,1%	22,0%
MTCC	0,0%	0,3%	0,3%
CSA	0,0%	0,2%	0,2%
SFI	0,0%	0,1%	0,1%
Rest*	0,1%	1,5%	1,6%
Totaal	13,3%	23,1%	36,4%

*) De rest categorie bestaat uit het volume hout dat is opgegeven als geïmporteerd met Keurhout keur (incl. Gabon) en hout dat afkomstig is uit gecertificeerd bos, maar waarvoor door het bedrijf geen onderscheid is gemaakt tussen verschillende certificaten (bv. FSC/PEFC of SFI/CSA etc.)

Tabel 3. Het procentueel aandeel per boscertificaat in het totale volume grondstof dat in 2005 door Nederlandse papierproducenten is verbruikt.

	Met certificaat	Uit gecertificeerd bos	Totaal
FSC	4,3%	1,4%	5,7%
PEFC	19,3%	2,6%	21,9%
SFI	6,5%	0	6,5%
Rest*	14%	2,1%	16,1%
Totaal	44,1%	6,1%	50,2%

*) De rest categorie bestaat uit het volume pulp dat afkomstig is uit gecertificeerd bos, maar waarvoor door één bedrijf geen onderscheid is gemaakt tussen FSC en PEFC.